

генната среда са значително по-малко отколкото в хетерогенната), натрупват знания и обща култура. С други думи училищната база в ромските квартали може пълноценно да се използва за целодневни детски центрове, подготвителни класове, начален курс на обучение, полуинтернатни групи и множество и разнообразни групи за СИП, т.е. кварталното училище да бъде един естествен трамплин за обучение в по-горна училищна възраст, но вече в хетерогенна среда. В хода на учебно-възпитателната работа в този детски център освен всичко друго ромското дете би трябвало да придобие психологическа нагласа за бъдеща съвместна работа със своите връстници българчета. Такава нагласа би трябвало да получи и българското дете, за да бъде съвместната им дейност подчинена на толерантността, на зачитането на правата на другия и вдъхване на живот на идеята, че децата от различните етнически групи у нас трябва да живеят и се учат заедно.

Наблюденията ми ме водят до убеждението, че обучението точно след IV клас не трябва да бъде повече в кварталното училище за ромски деца. Именно при навлизането в трудната пубертетна възраст те имат нужда от разчупване на омагьосания кръг семейство-махала-училище. Рамката, в която протича животът им досега, е вече тясна за тях. Себеизява в нова среда (сред връстничетата им българчета) би се оказала огромен стимулатор за положителното развитие на ромските деца. В тази среда те ще се научат да говорят най-бързо правилен български книжовен език, да подражават на най-добрите ученици българчета, да формират у себе си усет към доброто, прогресивното, красивото, общовалидното и ценностното и при двете култури, да се научат на добри маниери на поведение и възпитание, които са ценни и за двете среди и т.н.

Само така шансовете на ромските деца да получат по-добро образование и по-качествени знания ще се увеличат значително. Тези, които успеят да надмогнат собствената си среда, един ден ще се върнат в нея, за да работят за нейното духовно израстване, т.е. вече интелигентни хора от самата нея ще я теглят напред.

2. По-целесъобразно и успешно използване потенциала на традиционните и нетрадиционните семейства. И сега в българските училища се учат много ромски деца, които имат